

KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo

ETIČKI KODEKS
Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća
„RAD“ d.o.o. Sarajevo

septembar, 2019.godine

Na osnovu člana 6. stav 1. tačka b) i člana 20. Zakona o javnim preduzećima u FBiH (Sl.n. FBiH br. 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12), člana 32., 34., 36., 39. i člana 40. Zakona o privrednim društvima FBiH (Sl.n. FBiH br. 81/15), člana 25. Statuta KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo (br. 14520/17 od 25.07.2017.godine, sa Odlukom o dopuni Statuta pod br.01SP-17064/18 od 28.09.2018.godine), Skupština KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo, na prijedlog Nadzornog odbora Preduzeća, na sjednici održanoj 26.09.2019.godine, donosi slijedeći:

ETIČKI KODEKS

Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „RAD“ d.o.o. Sarajevo

I – OPĆE ODREDBE

Član 1.

Etičkim kodeksom (u daljem tekstu: Kodeks) utvrđuju se načela, pravila ponašanja i način provođenja Kodeksa, koji se primjenjuje i obavezuje sve radnike Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „RAD“ d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu: KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo), uključujući i pojedince i zastupnike koje imenuje KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo za obavljanje određenih djelatnosti, sve članove Uprave, Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i direktora Odjela za internu reviziju (u daljem tekstu: povezana lica).

Član 2.

Povezana lica su dužna primjenjivati Kodeks u međusobnim odnosima, odnosima sa poslovnim partnerima, sa korisnicima usluga, sa trećim licima, sa javnošću, kao i upoznati građane sa ponašanjem koje mogu očekivati od radnika i drugih povezanih lica u KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo.

Član 3.

Načela Kodeksa predstavljaju vrijednosti i norme ponašanja svih povezanih lica u KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo, čije kršenje obavezno i neodložno povlači pokretanje postupka disciplinske i druge odgovornosti.

Član 4.

Sa sadržajem Kodeksa moraju biti upoznata sva lica na koja se isti odnosi, jer je on osnova za razumijevanje zajedničkih i bitnih obaveza i odgovornosti povezanih lica sa radom Preduzećem, te za rješavanje pravnih i moralnih dilema.

II – NAČELA I PRAVILA ETIČKOG KODEKSA

Član 5.

Kodeks KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo inkorporira odredbe Zakona o javnim preduzećima u FBiH, Zakona o privrednim društvima FBiH i Statuta KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo, te kao neophodan minimum sadrži slijedeće obavezne odredbe:

- a) zabrana u pogledu sukoba interesa;
- b) zabrana odavanja poslovnih tajni;
- c) zabrana u pogledu konkurencije u skladu sa Zakonom o privrednim društvima FBiH;
- d) zabrana u pogledu kredita i drugih nedopuštenih aktivnosti;
- e) izjava kojom se propisuju dužnosti utvrđene Zakonom o javnim preduzećima u FBiH, i to:
  - stručno, savjesno i postupanje uz dužnu pažnju;
  - zaštita imovine Preduzeća;
  - postupanje u skladu sa zakonima, drugim propisima i smjernicama;
  - prijavljivanje protivpravnog ponašanja.

Načelo zabrane u pogledu sukoba interesa

Član 6.

Povezano lice dužno je izbjegavati stvarne ili očigledne sukobe interesa sa KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo u ličnim ili profesionalnim odnosima.

Sukob interesa javlja se kada lični, odnosno profesionalni interes povezanog lica onemogućava, eventualno može onemogućiti ili interes, ili poslovanje KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo, ili sposobnost povezanog lica da ispunjava svoje obaveze i odgovornosti.

Povezana lica ne mogu u svom interesu ili interesu sa njima povezanih lica:

- a) koristiti imovinu KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo,
- b) koristiti informacije do kojih su došli u tom svojstvu, a koje nisu javno dostupne,
- c) zloupotrijebiti svoj položaj u Preduzeću,
- d) iskoristiti mogućnost za zaključenje posla koji se ukaže Preduzeću.

Povezano lice dužno je omogućiti uvid Upravi ili Nadzornom odboru ili drugom nadzornom organu u sve transakcije ili odnose za koje povezano lice opravdano očekuje da bi moglo dovesti do stvarnog ili očiglednog sukoba interesa sa Preduzećem.

KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo nije dopušteno da, prilikom poslovanja, povezanim licima nudi povoljnije uvjete od onih koje nudi drugim licima koja nisu povezana sa Preduzećem. U smislu prednjeg, povezanim licima se smatraju slijedeća lica:

- članovi Uprave, članovi Nadzornog odbora i članovi Odbora za reviziju su povezana lica u smislu svakog postupka preduzetog u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH;
- članovi uže porodice povezanih lica do trećeg stepena krvnog srodstva ili tazbine, odnosno lica koja žive u istom domaćinstvu sa povezanim licima;
- pravno lice u kojima je povezano lice ili članovi uže porodice, kako je to navedeno u prethodnim odredbama, član Nadzornog odbora, Odbora za reviziju ili član Uprave.

Ako bilo koje povezano lice zna ili je moralo znati da je neko drugo povezano lice djelovalo u suprotnosti sa odredbama ovog člana Kodeksa, to povezano lice je o tome dužno odmah obavijestiti Upravu i Nadzorni odbor ili drugi nadzorni organ i ostale nadležne organe Preduzeća.

Načelo zabrane odavanja poslovne tajne

Član 7.

Povezanim licima nije dopušteno odavanje poslovne tajne, te su ista dužna poštovati povjerljivost podataka do kojih dolaze u ispunjavanju svojih obaveza i odgovornosti, osim u slučajevima u kojima objavljivanje podataka odobri nadležni organ ili je takvo objavljivanje zakonski utvrđeno.

Poslovnom tajnom smatraju se informacije, dokumenti i podaci o poslovanju KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo, čije bi saopštavanje ili davanje na uvid trećem licu, bez saglasnosti Uprave, prouzrokovalo štetu interesima i poslovnom ugledu Preduzeća.

Postupanje u pogledu čuvanja poslovne tajne definisano je čl. 79. Statuta KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo.

Načelo zabrane u pogledu konkurencije

Član 8.

Članovi Nadzornog odbora, članovi Odbora za reviziju i članovi Uprave ne mogu obavljati djelatnost konkurentnu s djelatnošću KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo i ne smiju ni u jednom od navedenih svojstava, niti kao radnik u drugom privrednom društvu, niti kao samostalni poduzetnik, učestvovati u djelatnosti koja je ili bi mogla biti u konkurentnom odnosu s djelatnošću KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo.

Svaki član Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i Uprave, dužan je prijaviti Nadzornom odboru svaki direktni ili indirektni interes u pravnom licu s kojim Preduzeće ima ili namjerava da stupi u poslovni odnos.

Lica koja su u radnom odnosu u KJKP "RAD" d.o.o. Sarajevo (radnici Preduzeća), u toku trajanja radnog odnosa, ne smiju bez odobrenja nadležnog organa, učestvovati u obavljanju djelatnosti, koja je ili bi mogla biti u konkurentskom odnosu sa djelatnošću Preduzeća.

Preduzeće može od lica koje prekrši zabranu konkurencije tražiti naknadu štete i ustupanje zaključenih poslova, ili prijenos ostvarene koristi ili prava iz zaključenih poslova u roku tri mjeseca od saznanja za prekršaj, a najkasnije tri godine od učinjenog prekršaja zabrane konkurencije.

Načelo zabrane u pogledu kredita i drugih nedopuštenih aktivnosti

Član 9.

Preduzeću je strogo zabranjeno obavljanje sljedećih aktivnosti:

- a) davanje kredita ili pozajmica radnicima u KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo ili trećim licima ili pružanje garancija ili osiguranje za kredite, osim u procesu prestrukturiranja kada Preduzeće može izvršiti ulaganje ili dati pozajmicu privrednom društvu, isključivo na osnovu odluke Skupštine Preduzeća;
- b) davanje putem donacija u suprotnosti sa odredbama važećih zakona o dodjeli sredstava ili donacijama;
- c) isplata plaća radnicima na bilo kojoj listi čekanja;
- d) isplata plaća radnicima bez uplate doprinosa i poreza u skladu sa važećim zakonskim propisima;
- e) učešće u postupku nabavke u svojstvu ponuđača bilo kojeg lica koje je pripremalo poziv za tender;
- f) vršenje izmjena ili dopuna u bilo kojem već zaključenom ugovoru o nabavci, osim ako nisu izvršene u skladu sa važećim zakonima o nabavci;
- g) prihvatanje plaćanja sredstvom koje zamjenjuje novac, plaćanja u naturi ili gotovinskom ekvivalentu;
- h) investiranje iz kratkoročnih izvora sredstava Preduzeća, osim kada se radi o odobrenim investicijama prema definiciji datoj u važećim Zakonima koji regulišu tu oblast;
- i) zaključenje ugovora o raspolaganju sa ukupnom vrijednošću većom od 10.000,00 KM, bez potpisa direktora i odgovornog člana Uprave;
- j) obnavljanje ili materijalno mijenjanje postojećih zajmova dodijeljenih povezanim licima ili trećim stranama.

Posebne dužnosti povezanih lica
utvrđene Zakonom o javnim preduzećima u FBiH

Član 10.

Stručne sposobnosti i savjesno postupanje

Povezana lica u KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo dužna su vršiti svoje funkcije, te izvršavati svoje obaveze uz dužnu pažnju, stručno i savjesno.

Član 11.

Zaštita imovine Preduzeća

U ispunjavanju svojih obaveza i odgovornosti Nadzorni odbor i Uprava Preduzeća dužni su podsticati na odgovorno korištenje i kontrolu imovine i resursa KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo.

Član 12.

Postupanje u skladu sa zakonima, propisima i smjernicama

U izvršavanju svojih obaveza i odgovornosti Nadzorni odbor i Uprava Preduzeća dužni su aktivno učestvovati u kontroli provođenja važećih zakona, pravilnika i drugih propisa u KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo.

Povezana lica su dužna pridržavati se smjernica i procedura u radu, a koje su utvrđene međunarodnim standardima ISO 9001 i ISO 14001.

Nadzorni odbor i Uprava KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo dužni su poduzimati radnje da Preduzeće unapređuje etičko ponašanje i poštuje odredbe ovog Kodeksa, te su dužni podsticati radnike na prijavljivanje o nezakonitom ili neetičkom ponašanju pojedinih radnika Preduzeća.

Član 13.

Prijavljivanje protivpravnog ponašanja

Ako bilo koje povezano lice dođe do saznanja o bilo kojoj informaciji za koju smatra da predstavlja dokaz o materijalnom kršenju zakona, pravilnika, smjernica ili propisa koji se odnose na Preduzeće, to povezano lice dužno je ukazati na tu informaciju Nadzornom odboru, Skupštini, direktoru i drugim nadležnim organima u KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo.

Pravilo transparentnosti u radu

Član 14.

Obzirom da KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo djelatnost sakupljanja, odvoza i deponovanja otpada, obavlja kao javnu službu od općeg interesa za sve građane Kantona Sarajevo, to će isto promovirati i implementirati transparentnost u svim radnim procesima (uključujući i procese javnih nabavki, imenovanja, zapošljavanja i dr.), ne ugrožavajući pri tome poslovne tajne Preduzeća.

Pravilo očuvanja ugleda Preduzeća

Član 15.

Povezana lica su dužna da vode računa da, svojim ponašanjem na radnom mjestu, u posrednoj ili neposrednoj komunikaciji sa javnošću, naročito sa korisnicima usluga, ne umanje lični ugled, ugled KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo i povjerenje korisnika usluga Preduzeća.

Svako povezano lice je dužno biti promotor poslovnih tržišnih vrijednosti Preduzeća, u odnosima sa korisnicima i poslovnim partnerima.

Pravilo kulture komuniciranja i uzajamnog poštovanja u radu

Član 16.

Međusobni odnosi povezanih lica u KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo temelje se na uzajamnom poštivanju, saradnji, pristojnosti i timskom radu između kolega.

Povezana lica su dužna da u međusobnim odnosima osiguraju visoko-profesionalni odnos i saradnju, ne ometajući proces rada i izbjegavajući radnje koje bi imale štetne posljedice po ugled Preduzeća ili drugih povezanih lica.

Nije dopušteno iznositi neistinite i zlonamjerne podatke i primjedbe na račun drugih kolaga u Preduzeću.

Pravilo odjevanja na radnom mjestu

Član 17.

Povezana lica u administraciji Preduzeća, prilikom obavljanja poslova i radnih zadataka, trebaju biti uredno i pristojno odjevena i obučena (čisto, praktično i elegantno).

Radnici koji obavljaju posebne vrste poslove u okviru djelatnosti Preduzeća, trebaju biti odjeveni i obučeni u za to posebna radna odijela, uniforme i koristiti predviđenu opremu.

Pravilo mirnog uživanja prava i zabrana diskriminacije

Član 18.

KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo svakom radniku mora osigurati uživanje svih ljudskih prava koja se ostvaruju unutar Preduzeća, te poštivanje ustavnih prava i sloboda i prava zagarantovanih zakonima BiH.

Prava radnika se mogu ograničiti, ukoliko je to potrebno radi ostvarenja prava drugih radnika, opće javnosti ili interesa Preduzeća, a u mjeri u kojoj je to neophodno.

Zabranjen je i nedopustiv svaki oblik mobinga, kao vrsta nefizičkog uznemiravanja na radnom mjestu. Prednje podrazumijeva ponavljanje radnji koje imaju ponižavajući efekat na radnika, čija je svrha ili posljedica degradacija radnih uslova ili profesionalnog statusa radnika.

Nedopuštenim se smatra svaki oblik diskriminacije temeljen na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, dobi, životnom stilu, imovinskom stanju, porodičnom i bračnom statusu, trudnoći, porodičnim obavezama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.

Kriteriji vrednovanja i napredovanja smiju biti isključivo stručnost, sposobnost, profesionalne zasluge, te osposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste djelatnosti, poslova i zadataka, kao i izvanredan odnos prema korisnicima usluga, kolegama i ostalim saradnicima.

III – PRIMJENA I PROVOĐENJE ETIČKOG KODEKSA

Član 19.

Uprava KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo je dužna i odgovorna za dosljedno provođenje Etičkog kodeksa Preduzeća.

Uprava Preduzeća je dužna osigurati da sva povezana lica poštuju, primjenjuju i postupaju u skladu sa odredbama ovog Kodeksa.

Protiv lica koja prekrše odredbe Kodeksa, provest će se disciplinski postupak.

Ukoliko Preduzeću bude prouzrokovana materijalna šteta zbog nepoštivanja odredaba Kodeksa, odgovorno lice ju je dužno nadoknaditi.

Član 20.

Sva povezana lica Preduzeća su dužna potpisati Izjavu o prihvatanju obaveze poštivanja ovog Kodeksa (u daljem tekstu: Izjava).

Izjava je sastavni dio Etičkog kodeksa KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo i potpisuje se u jednom primjerku, koji se zadržava u personalnom dosijeu radnika.

Komisija za utvrđivanje povrede odredaba Etičkog kodeksa

Član 21.

U cilju utvrđivanja povreda odredaba Etičkog kodeksa KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo, Nadzorni odbor na prijedlog Uprave Preduzeća imenuje Komisiju za utvrđivanje povreda odredaba ovog Etičkog kodeksa (u daljem tekstu: Komisija).

Komisija se sastoji se od tri člana, a imenuje se na period od četiri godine.

Komisija ima ovlaštenje da u svakom konkretnom slučaju kršenja odredaba Kodeksa, pokrene postupak za utvrđivanje disciplinske i materijalne odgovornosti.

Član 22.

Postupak za utvrđivanje odgovornosti, ima se provoditi prema odredbama Pravilnika o radu KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo.

Svaki radnik Preduzeća može dostaviti Komisiji dokaze o nezakonitom ili neetičnom ponašanju, koja je dužna da ocijeni predložene dokaze i po potrebi pokrene disciplinski postupak.

Član 23.

Komisija je dužna jednom godišnje podnijeti izvještaj o radu Nadzornom odboru, Upravi i Skupštini Preduzeća.

III – ZAVRŠNE ODREDBE

Član 24.

Etički kodeks stupa na snagu osmog dana od dana donošenja, a isti će biti dostupan svim radnicima KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo putem oglasnih ploča i objavljen na web stranici Preduzeća.

Član 25.

Nakon stupanja na snagu ovog Etičkog kodeksa, Nadzorni odbor Preduzeća će u roku od 30 (trideset) dana imenovati Komisiju za utvrđivanje povreda odredaba Kodeksa.

Član 26.

Stupanjem na snagu ovog Etičkog kodeksa, prestaje sa važenjem raniji Etički kodeks KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo (br. 5239-5/07 od 03.07.2007.godine).

Broj: 18109/19
Sarajevo, 26.09. 2019.godine

**predsjedavajuća Skupštine Preduzeća
Lejla Dragnić, mr. ekonomskih nauka**

Lejla Dragnić

Da je Etički kodeks KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo objavljen na Oglasnoj ploči Preduzeća dana 04.10. 2019.godine, ovjerava Izvršni direktor Sektora za ekonomske, pravne, kadrovske i opšte poslove.

[Signature]

I Z J A V A
O PRIHVATANJU OBAVEZE POŠTOVANJA
ETIČKOG KODEKSA KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo

Svojem potpisom na ovoj Izjavi, potvrđujem da sam upoznat/a sa odredbama Etičkog kodeksa KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo (br. ____ od ____ 2019.godine) i obavezujem se da ću iste poštovati i istim rukovoditi u obavljanju svojih radnih zadataka.

U smislu prednjeg, obavezujem se na slijedeće:

- da ću svoje radne zadatke obavljati stručno, savjesno i da ću u tome postupati uz dužnu pažnju;
- da ću odgovorno koristiti imovinu Preduzeća, kao i podsticati na odgovorno korištenje i zaštitu te imovine;
- da ću postupati u skladu sa zakonima, drugim propisima i smjernicama;
- da ću prijavljivati svako protivpravno ponašanje, ukoliko smatram da isto postoji;
- da ću izbjegavati sukobe interesa i da ću čuvati poslovnu tajnu;
- da neću obavljati ili učestvovati u djelatnosti koja je ili bi mogla biti u konkurentnom odnosu s djelatnošću Preduzeća;
- da ću se prema kolegama ponašati sa poštovanjem i bez diskriminacije;
- da ću štiti ugled Preduzeća i istom neću nanositi štetu.

Potpisivanjem ove Izjave, potvrđujem da sam upoznat/a sa posljedicama nepoštivanja odredbi Etičkog kodeksa.

Sarajevo, _____ 2019.godine

DAVALAC IZJAVE:

_____